

Տ Ի Գ Ր Ա Ն Խ Ա Ն Ք Է Լ Է Կ Ե Ա Ն

Խորունկ ցաւով կ'արծանագրենք մահը ազգային հանրածանօթ բարերար եւ յայտնի հնազէտ ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ, փոխ նախագահին Հ. Բ. Ը. Միութեան, որ տեղի ունեցաւ 30 Յունուար 1951-ին:

ՏԻԳՐԱՆ ԽԱՆ ՔԷԼԷԿԵԱՆ ծնած է Կեսարիա, բայց իր տոհմային կրթութիւնը ստացած Կ. Պոլիս հայազէտ Յակոբ Գուրգէնի կրթարանին մէջ: Ժամանակ մը իր մեծ եղբորը Գէորգի գործակցելէ վերջ, արտասահման անցած եւ Եւրոպայի ու Ամերիկայի միջազգային հրապարակին վրայ դիրքի տիրացած է իբրեւ հնազէտ:

Տիգրան Խան Նիւ-Եօրքի պարսկական պատուակալ հիւպատոս եղած երկար տարիներ, եւ Շահէն ստացած Խանութեան տիտղոսը:

Հնութեանց վերաբերեալ տուններ հաստատած է Նիւ-Եօրքի, Եգիպտոսի, Փարիզի եւ ուրիշ ծանօթ կեդրոններուն մէջ, որոնց համար ընտիր ճաշակ եւ հմտութիւն ունէր:

Տիգրան Խան Քէլէկեան ազգային բարերար եւ տիպար անձնաւորութիւն մը եղած է: Տալու, նուիրելու, զոհաբերելու յօժարամտութիւնը երբեք չէ պակսած իրեն ամէն հանրային կոչի կամ անհատական աղբսի առջեւ: Ազգովին յարգուած է իր անթիւ բարեգործութիւններուն համար — մեծ մասամբ աւետարանի պահանջին համաձայն զաղտնի կատարուած — որոնց մէկ կոթողն էր Տէօրթ-Եօլի որբանոցը, իր հանգուցեալ եղբորը Գէորգ Քէլէկեանի յիշատակին համար հաստատուած:

Տարիներով ծառայած է Հ. Բ. Ը. Միութեան, ըլլալով նախ գործիչը ապա բարերար անդամը նոյն ազգապարծան Միութեան: Իր առատածեռն բարերարութիւններէն օգտուած են Կ. Պոլսոյ Ս. Փրկչեան ազգ. հիւանդանոցը: Մեկնեաւ եղած շատ մը օգտակար հրատարակութիւններու, նպաստած է 1924 Կեսարիոյ կարօտեալներուն եւ որբերուն, եւ այս առիթով Դահիբէի կեսարացիներու հայրենակցականը զինք պատուած է «բարերար անդամի» տիտղոսով:

Քէլէկեան Խանը ազգ. պատուիրակ ընտրուած է Բարիզի Հայ գաղութէն, եւ ամերիկեան դիւանագիտական շրջանակներու մէջ ծանօթ դէմք մըն է:

Անգլերէն եւ Յիւանսերէն լեզուներով ունի հնագիտական երկու հրատարակութիւններ արեւելեան գորգերու, կերպասներու, յախճապակիներու եւ արծաթեղէն գործերու մասին:

1912 ուխտաւորաբար կ'այցելէ Երուսաղէմ եւ հոն տեսնելով 1894-ին զոնուած այն գեղակերտ ու թանկագին մոզայիքը, որ Դամասկոսի դրան մօտ Երեւան եկած էր, Ս. Յարութեան իսլամ դռնապանին նոր շինելիք տան տակէն, 250 ոսկիի ծախու կ'առնէ, փափաք յայտնելով որ մաս առ մաս այդ մոզայիքը փոխադրուի Ս. Յակոբի վանքը, պատշաճ տեղի մը յատակը անով զարդարելու համար: Միաբանութիւնը սակայն յարմար կը նկատէ չխախտել զայն, եւ նոր համաձայնութիւն մը կալուածատիրոջ հետ, մոզայիքը պարունակող շէնքին յարկաբաժինը 355 ոսկիով ծախու կ'առնէ: Այժմ վանքապատկան այդ արուեստի գլուխ գործոց հայկական մոզայիքը հիացման առարկայ է Երուսաղէմ այցելող բոլոր զբօսաշրջիկներուն եւ հասկցողներուն կողմէ: Պաղեստինի դէպքերուն պատճառաւ հնագիտական այդ թանկագին գեղօրը երկու տեղերէ թեթեւ կերպով մնասուած է, որ աննորոգելի չէ սակայն:

Մեր խոր ցաւակցութիւնը ազգային եւ Ս. Աթոռոյ բարերար այս պատուական հայուն մահուան համար:

Յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի:

Proprietor - His Beatitude the Armenian Patriarch of Jerusalem. Armenian Patriarchate, Jerusalem.
Editor - Father Hagop Vartanian. Armenian Convent, Jerusalem.
Printed by the Armenian Convent Printing Press, Jerusalem.